

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Tos/7/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120011040
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tobiaš
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8120011040.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Tobiaša a sudcov JUDr. Moniky Halkociovej a Mgr. Iva Maruščáka, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 24.09.2020, v trestnej veci proti odsúdenému E. U., pre zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Tr. zákona, v konaní o podmiennečnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti okresného prokurátora proti uzneseniu Okresného súdu Prešov sp. zn. 1PP/66/2020 zo dňa 22.07.2020, takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. poriadku z r u š u j e napadnuté uznesenie v celom rozsahu.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona, § 415 ods. 1 Tr. poriadku súd žiadosť odsúdeného E. U., nar. XX.XX.XXXX v J. Q., naposledy bytom A. XX o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 1T/111/2017 zo dňa 14.12.2017 vo výmere 3 (tri) roky a 4 (štyri) mesiace za trestný čin podľa § 201 ods. 1 Tr. zákona, z a m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Prešov podľa § 66 ods. 1 písm. b/, ods. 2 Tr. zákona podmiennečne prepustil odsúdeného E. U., nar. XX.XX.XXXX z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 1T/111/2017 zo dňa 14.12.2017 vo výmere 3 roky a 4 mesiace za trestný čin podľa § 201 ods. 1 Tr. zákona a súčasne podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona odsúdenému určil skúšobnú dobu 36 mesiacov, nariadil probačný dohľad nad odsúdeným v trvaní 24 mesiacov a s poukazom na § 51 ods. 4 písm. k/ Tr. zákona odsúdenému uložil aj povinnosť zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo sa preukázateľne o zamestnanie uchádzať.

Proti tomuto uzneseniu priamo na verejnom zasadnutí konanom dňa 22.07.2020 zahlásil sťažnosť okresný prokurátor, ktorú následne písomne odôvodnil. V dôvodoch sťažnosti prokurátor konštatuje, že aj podľa jeho názoru formálne podmienky pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody sú naplnené, ale neboli naplnené materiálne podmienky. Kladné rozhodnutie o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody by nemalo byť prijaté automaticky, ale malo by byť výnimočným inštitútom uplatneným vtedy, pokiaľ odsúdený vo výkone trestu svojím správaním a plnením svojich povinností preukázal polepšenie a možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Podľa jeho názoru správaním sa vo výkone trestu odňatia slobody vo veci Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 1T/111/2017 odsúdený nepreukázal polepšenie do takej miery, aby sa od neho dalo očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Počas výkonu trestu odňatia slobody sa v správaní odsúdeného zaznamenali viaceré záporné poznatky, nedostatky sa týkali najmä režimovej oblasti. Následne z dôvodu prehlbenia účelu výkonu trestu odňatia slobody dňa 16.09.2019 bola zmenená u neho diferenciačná skupina z „B“ na „C“. Približne po 8-mesačnom pobyte v C-diferenciačnej skupine si podľa hodnotenia ústavu na výkon trestu odňatia slobody svojím správaním odsúdený vytvoril podmienky na zmiernenie diferenciačnej skupiny a dňa 18.05.2020 bol umiestňujúcou komisiou zaradený do výchovného kolektívu s diferenciačnou skupinou B. Po zmene diferenciačnej skupiny

sa negatívne neprejavil, plnil príkazy a nariadenia príslušníkov, správal sa slušne a zdvorilo. Podľa názoru prokurátora uvedené skutočnosti odôvodňujú domnievať sa, že u odsúdeného neide o skutočné zmeny v jeho osobnosti, v smere jeho polepšenia, ale ide len o prispôsobovanie sa odsúdeného na prostredie väznice a o účelovú nápravu jeho správania pre dosiahnutie lepšieho hodnotenia a zaradenia do diferenciačnej skupiny B, ako aj pre dosiahnutie lepšieho hodnotenia pri jeho sledovaní o podmiennečnom prepustení. Vzhľadom na tieto okolnosti, prokurátor konštatuje, že nebola naplnená materiálna podmienka v zmysle § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona, spočívajúca v tom, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie. Pokiaľ ide o splnenie ďalšej materiálnej podmienky, teda aby sa u odsúdeného mohlo očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, je v prvom rade potrebné poukázať na to, že podľa správy ústavu na výkon trestu odňatia slobody sa resocializačná prognóza odsúdeného vzhľadom na závažnosť trestnej činnosti, dosiahnuté vzdelanie, mentálnu úroveň, recidívu, dlhodobú nezamestnanosť a nedostatočný alebo žiadny príjem javí ako nepriaznivá a riziko sociálneho zlyhania do budúcnosti je vysoké. Negatívne skutočnosti týkajúce sa osoby odsúdeného a jeho doterajšieho života vyplývajú aj z odpisu z registra trestov, v ktorom mal odsúdený už 6 záznamov, z toho 4 za trestné činy krádeže spáchané do roku 2014 a 2 za trestné činy sexuálneho zneužívania. Z týchto skutočností podľa názoru prokurátora nie je možné očakávať, aby v budúcnosti viedol riadny život a teda nie je možné konštatovať, že bola naplnená materiálna podmienka v zmysle § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona. Vzhľadom na uvedené navrhuje podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. poriadku zrušiť uznesenie Okresného súdu Prešov sp. zn. 1PP/66/2020 zo dňa 22.07.2020 a žiadosť odsúdeného podľa § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody zamietnuť.

Na základe sťažnosti podanej okresným prokurátorom riadne a včas, preskúmal krajský súd v zmysle ust. § 192 ods. 1 Tr. poriadku správnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie, ktoré napadnutému uzneseniu predchádzalo a dospel k záveru, že sťažnosť okresného prokurátora možno považovať za dôvodnú.

V prvom rade aj krajský súd poznamenáva, že sa stotožňuje so závermi súdu prvého stupňa, ale aj závermi konštatovanými v sťažnosti prokurátora, že formálne podmienky pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody u odsúdeného E. U. vo veci Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 1T/111/2017 zo dňa 14.12.2017 boli splnené.

K hodnoteniu naplnenia materiálnych podmienok prvostupňový súd v dôvodoch uznesenia poukazuje na žiadosť odsúdeného a na jeho vyjadrenie na verejnom zasadnutí, kde konštatoval, že bol hlúpy, urobil chybu, ktorú ľutuje, chce byť znova pri rodine aj s družkou H. U., ktorá je poškodenou v posledných dvoch jeho odsúdeniach, poškodená mu píše, že chce s ním žiť, majú spolu jedného chlapca, ktorý sa narodil 02.11.2017. Po prepustení sa chce zamestnať, nájsť si prácu a s družkou sa starať spoločne o dieťa. Súd ďalej v dôvodoch konštatoval závery plynúce z výpisu klienta z ústavu na výkon trestu odňatia slobody, uvádza, že odsúdený si počas celého výkonu trestu neplnil riadne svoje povinnosti a riadne sa nesprával. Vyskytli sa aj nedostatky, ktoré boli dôvodom na jeho preradenie do diferenciačnej skupiny C, kde však došlo k jeho náprave a následne bol opätovne umiestnený do diferenciačnej skupiny B. Odvtedy neboli u odsúdeného zaznamenané žiadne nedostatky, naopak vytvoril si podmienky na zahľadania disciplinárnych trestov, inak povedané podmienky na udelenie dvoch disciplinárnych odmiern, ktoré boli na jeho zahľadanie použité. Súd má za to, že odsúdený je schopný sa dobre správať a plniť si svoje povinnosti, k čomu ho motivuje to, aby bol s rodinou. Uzatvára, že podľa jeho názoru odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a vzhľadom k tomu, že tiež prezentoval snahu sa zamestnať, možno sa domnievať, že sa trestnej činnosti ďalej dopúšťať nebude a bude viesť riadny život. Poukazuje ďalej na osobu poškodenú pri trestnom čine sexuálneho zneužívania, ktorou bola jeho súčasná družka, teraz už nie je maloletá, s ňou má odsúdený dieťa, pričom chcú žiť spolu. Kritický postoj odsúdeného k jeho trestnej činnosti, prejavovaná snaha po náprave a zmene navodzuje, že možno mať aj materiálne podmienky u odsúdeného za splnené. Za účelom zabezpečenia, aby odsúdený viedol riadny život, súd nariadil aj skúšobnú dobu v trvaní 36 mesiacov a probačný dohľad v trvaní 2 rokov, počas ktorej bude odsúdený intenzívnejšie sledovaný a kontrolovaný v tom zmysle, či vedie riadny život, či sa zamestnal, resp. či sa o zamestnanie preukázateľne uchádzal, teda tento dohľad tak má napomôcť odsúdenému viesť riadny život a súčasne jeho intenzívnejšou kontrolou zabezpečiť ochranu spoločnosti.

Aj keď podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nie je mimoriadnym inštitútom, ktorý by súd mal aplikovať len výnimočne, môže ho použiť len za splnenia zákonom stanovených podmienok a to tak formálneho charakteru, ktorým je vykonanie v prejednávanej veci dvoch tretín súdom uloženého trestu odňatia slobody, ako aj materiálneho charakteru a to preukázanie polepšenia odsúdeného, pričom podľa názoru krajského súdu, vykonané dokazovanie musí jednoznačne viesť k pozitívnemu záveru, že odsúdený sa svojím správaním a plnením povinností skutočne polepšil, čo znamená, že už doterajší výkon trestu bol postačujúci pre naplnenie účelu trestu, ktorým je najmä prevýchova odsúdeného tak, aby viedol riadny život a jeho ďalší výkon preto už nie je potrebný.

Aj podľa názoru krajského súdu v správaní sa odsúdeného možno za posledné obdobie zhruba od 16.09.2019 nájsť pozitívnu zmenu, táto pozitívna zmena nakoniec bola vyhodnotená umiestňujúcou komisiou ústavu na výkon trestu odňatia slobody tak, že bol preradený od 18.05.2020 späť do diferenciačnej skupiny B.

Opätovne je potrebné však zdôrazniť skutočnosti plynúce z odpisu z registra trestov u odsúdeného a to, že v minulosti už bol viackrát súdne trestaný a že trest, ktorý v súčasnej dobe vykonáva vo veci Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 1T/111/2017, mu bol uložený za konanie, ktorého sa mal dopustiť 03.02.2017, pričom z odpisu z registra trestov tiež plynie, že pre rovnaký zločin bol rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 1T/140/2016 zo dňa 30.01.2017 právoplatne odsúdený k podmienenému trestu odňatia slobody v trvaní 24 mesiacov so skúšobnou dobou v trvaní 42 mesiacov. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 30.01.2017 a teda evidentne skutku, pre ktorý v súčasnej dobe vykonáva trest odňatia slobody, sa mal dopustiť v skúšobnej dobe pri podmienenom odsúdení, čo v zmysle § 50 ods. 4 Tr. zákona predpokladá premenu vyššie konštatovaného podmieneného trestu a následne nariadenie výkonu trestu odňatia slobody. O tejto skutočnosti svedčí aj oznámenie Okresného súdu Stará Ľubovňa, doručené Krajskému súdu v Prešove dňa 24.09.2020, že súd započal konanie a vytýčil na deň 19.10.2020 verejné zasadnutie za účelom rozhodnutia podľa § 50 ods. 4 Tr. zákona vo vzťahu k vyššie menovanému odsúdenému vo veci Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 1T/140/2016.

Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam sa krajský súd nestotožnil s konštatovaním súdu prvého stupňa o splnení materiálnych podmienok na podmienené prepustenie odsúdeného E. U. z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 1T/111/2017 zo dňa 14.12.2017 vo výmere 3 rokov a 4 mesiacov za trestný čin podľa § 201 ods. 1 Tr. zákona. Nemožno poprieť, že zo strany odsúdeného došlo v poslednej dobe k polepšeniu, ale pri tak dlhom výkone trestu odňatia slobody od 14.12.2017 doposiaľ evidentne mohlo byť správanie aj na lepšej úrovni a tiež podľa názoru krajského súdu dobré správanie sa odsúdeného v poslednej dobe bolo skôr motivované možnosťou podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, nie prejavom, že sa odsúdený polepšil. Takýto záver krajského súdu podporuje aj konštatovaná resocializačná prognóza odsúdeného, kde vzhľadom na závažnosť trestnej činnosti, dosiahnuté vzdelanie, mentálnu úroveň, recidívu, dlhodobú nezamestnanosť a nedostatočný alebo žiadny prejav sa javí ako nepriaznivá a riziko sociálneho zlyhania do budúca vysoké.

Na záver je potrebné poukázať na skutočnosť plynúcu z ust. § 66 ods. 3 Tr. zákona, že ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, môže byť podmienené prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa ods. 1 písm. a/ - c/. Ak teda je predpoklad premeny nariadenia výkonu premeneného trestu odňatia slobody vo výmere 24 mesiacov vo veci Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 1T/140/2016, z hľadiska dĺžky výkonu oboch trestov a možnosti podania žiadosti o podmienené prepustenie zo spoločného výkonu oboch trestov sa javí spoločný výkon trestov pre páchatel'a priaznivejší.

Z vyššie uvedených dôvodov krajský súd postupom podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. poriadku zrušil napadnuté uznesenie v celom rozsahu a podľa § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona, § 415 ods. 1 Tr. poriadku žiadosť odsúdeného E. U. o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 1T/111/2017 zo dňa 14.12.2017 zamietol. jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.